

- Schizofreni er ekstremt arvelig

Nesten 70 prosent av barn med to schizofrene foreldre får en psykisk sykdom. Det viser en analyse av alle psykiatriske innleggelse i Danmark mellom 1970 og 2007.

[Gunver Lystbæk Vestergård](#)
Journalistpraktikant, videnskab.dk

30

12.4 2010 05:00

Forskere har lenge gått ut fra at schizofreni er arvelig, men de har vurdert risikoen ut fra gjetning på bakgrunn av mindre undersøkelser.

Nå har tre dansker og en amerikansk forsker gjennomgått data fra 2,7 millioner dansker. Resultatet er oppsiktsvekkende:

To av tre barn av schizofrene foreldrepar blir psykisk syke.

Analysen er blant annet utført av forskere fra Center for Registerforskning ved Aarhus universitet.

Hver fjerde ble schizofren

Forskerne begynte med å undersøke risikoen for at barna fikk schizofreni. Hadde ingen av foreldrene sykdommen, var risikoen under 1 prosent. Var den ene forelderen syk, steg risikoen til 7 prosent, men var begge foreldre schizofrene, eksploderte den til 27 prosent.

Så undersøkte de risikoen for at barna fikk en hvilken som helst psykiatrisk lidelse, for eksempel en depresjon eller en bipolar lidelse (tidligere manisk depressiv sykdom). Nå steg tallet til 67,5 prosent.

Resultatene er offentliggjort i Archives of General Psychiatry.

Genetikk eller miljø?

Forskerne mener resultatene bekrefter at schizofreni er ekstremt arvelig. De kan imidlertid ikke konkludere med at det er en biologisk arv, selv om tidligere familiestudier peker i den retningen.

– Vi kan ikke bevise at sykdommen er arvelig gjennom genene, men vi vet fra tidligere studier at eneggede tvillinger som har en tvillingbror eller -søster med schizofreni, har større risiko enn toeggede, og at adopterte barn av schizofrene foreldre også har en overhyppighet, sier Preben Bo Mortensen, leder for Center for Registerforskning.

Han har utført undersøkelsen sammen med Thomas Munk Laursen, Aksel Bertelsen og Irving Gottesman fra University of Minnesota.

Forskerne er imidlertid enige om at en så stor overhyppighet ikke bare kan forklares ved genetikk. Mortensen peker derfor på at årsaken til schizofreni ligger i et komplekst samspill mellom genetikk og visse miljøfaktorer.

– Vi vet at folk i byene har større risiko, og at det samme gjelder innvandrere – uansett om de kommer fra Sverige eller Pakistan. Dessuten mener vi at hvis moren har hatt en infeksjon under graviditeten, så stiger risikoen, og at det også er en sammenheng med en høy alder hos faren, sier han.

Resultatene er gull verdt for rådgivning

Den nye undersøkelsen er en av verdens største statistiske analyser av forekomsten av schizofreni. Men selv med 2,7 millioner personer var bare 270 av dem barn av to schizofrene foreldre.

– For det første er sykdommen forholdsvis sjelden, og for det andre er mange av pasientene alvorlig syke, så schizofrene mennesker får generelt færre barn enn andre, påpeker Mortensen.

Han mener at resultatene særlig er nyttige i rådgivningen av schizofrene foreldre.

– Nå kan vi endelig si hva risikoen er for å få et sykt barn. Det er en vesentlig forbedring i den rådgivningen vi kan tilby schizofrene par som overveier å få barn, sier han.

De fire forskerne har funnet tallene ved å samkjøre det danske CPR-registeret med registerdata over behandlinger på de psykiatriske avdelingene. På den måten har de kunnet spore psykiatriske familiemønstre.

I tillegg til schizofreni undersøkte de også barn av foreldre med andre psykiatriske lidelser, men ingen hadde samme høye risiko. Hos familier hvor begge foreldre i stedet hadde bipolar lidelse, ble 44,2 prosent av barna psykisk syke.

I Danmark er omkring 16 000 mennesker i dag i behandling for schizofreni, og hvert år får cirka 500 stilt diagnosen.

© videnskab.dk. Oversatt av Lars Nygaard for forskning.no.

Referanse og lenker

[Severe Mental Disorders in Offspring with 2 Psychiatrically Ill Parents](#); Archives of General Psychiatry (mer enn abstrakt krever betaling)

[Center for Registerforskning](#)

[PÅ FORSIDEN NÅ](#)

[MEST LEST](#)

[SISTE FRA SAMFUNN](#)

Blogg

NASA trenger nye romdrakter

[Erik Tandbergs romrapport](#)
Hele Norges romfartseksper

NIKABFORBUD

Dette sier forskningen om å kommunisere med nikab

– Det er vår frykt for nikab som hindrer kommunikasjon, ikke plagget i seg selv, mener forsker.

Fant verdens eldste soppfossil – men det finnes andre som er mye eldre

Forvirret? Noen ganger står språket i veien når vi skal fortelle om nye forskningsfunn.

For tidlig fødte gjør det dårligere på skolen

Men forskjellene mellom premature og andre barn er mindre enn amerikanske forskere fryktet.

B-vitamin demper symptomer på schizofreni

Tilskudd av vitaminene B6, B8 og B12 reduserer symptomer på schizofreni, viser ny forskningsgjennomgang. Vi bør bli flinkere til å sjekke om psykiatriske pasienter lider av vitaminmangel, sier dansk forsker.